

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМЕНІ В.М. КОРЕЦЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту держави і права
імені В.М. Корецького НАН України
академік НАН України

О.В. Скрипнюк

2023 р.

**ПРОГРАМА
АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ
ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМЕНІ В.М. КОРЕЦЬКОГО НАН УКРАЇНИ**

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради Інституту
«30» березня 2023 р., протокол № 3

Введено в дію наказом
№25/1 від «31» березня 2023 р.

КИЇВ - 2023

ВСТУП

Програма асистентської практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України (далі - Інститут) визначає зміст і організаційно-методичні засади проходження асистентської практики аспірантами.

Програма асистентської практики розроблена відповідно до Положення про асистентську практику аспірантів Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України, затвердженого Вченою радою Інституту 30 березня 2023 р. (протокол № 3).

Згідно з навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня асистентська практика проводиться для аспірантів II року денної та заочної форм навчання в 4 семестрі протягом 4 тижнів. Загальний обсяг практики складає 120 годин (4 кредити ЄКТС).

1. Метою асистентської практики є оволодіння аспірантами сучасними методами, формами та засобами навчання, формування у них професійних навичок та вмінь для вирішення конкретних навчально-виховних задач в умовах реального педагогічного процесу, формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти у галузі права.

2. Основні завдання асистентської практики аспірантів:

- закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання в аспірантурі;
- застосування та поглиблення фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять у закладах вищої освіти;
- інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності практикантів;
- розвиток професійно-педагогічних здібностей;
- впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес.

Процес проходження асистентської практики скерований на формування у аспірантів таких компетентностей або їх елементів:

Компетентності, пов'язані з проведенням навчальної роботи:

- здатність до проведення різних форм організації освітнього процесу (навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів);
- здатність до організації і проведення різних видів навчальних занять (лекцій, практичних (семінарських) занять, індивідуальних занять, консультацій).

Компетентності, пов'язані зі здійсненням методичної роботи:

- здатність до педагогічного аналізу проведення різних форм організації освітнього процесу та різних видів навчальних занять;
- здатність до розробки навчально-методичного забезпечення різних форм організації освітнього процесу;
- здатність до використання сучасних освітніх технологій при проведенні різних видів навчальних занять.

Компетентності, пов'язані зі здійсненням наукової роботи:

- поглиблення знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження;
- презентація результатів власного наукового дослідження.

Компетентності, пов'язані з проведенням організаційної роботи:

- здатність здійснювати різні види педагогічної комунікації зі здобувачами вищої освіти, вибирати і конструювати зміст, форми, методи і засоби виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи тощо.

3. Очікувані результати проходження практики

Аспіранти мають знати:

- основні форми організації і основи планування освітнього процесу у закладах вищої освіти;

- документи, що регламентують і відображають зміст освіти у вищій школі;
- сучасні форми і методи здійснення освітнього процесу, скерованого на формування компетентностей здобувачів вищої освіти;
- форми і методи контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- види навчально-методичного забезпечення освітнього процесу і вимоги до них;
- форми і методи виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю;

Аспіранти мають уміти:

- визначити мету і завдання різних видів навчальних занять, добирати відповідний зміст, форми і засоби освітньої взаємодії зі здобувачами вищої освіти;
- застосовувати сучасні освітні технології, зокрема, інформаційно-комунікаційні та інтерактивні;
- розробляти навчально-методичні матеріали до курсу, що викладається;
- здійснювати контроль знань і умінь здобувачів вищої освіти;
- організовувати різні форми виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю.

4. Етапи проведення практики

Проведення асистентської практики передбачає три етапи:

початковий, основний, заключний.

На *початковому етапі* аспіранти мають:

- з'ясувати мету і завдання практики;
- скласти індивідуальний план проходження практики;
- ознайомитися з організаційною роботою факультету (протоколами засідань факультету та кафедр, планами роботи викладачів та кураторів

груп, розподілом навантаження, нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу університету/факультету)

- ознайомитися з навчально-методичною роботою факультету (навчально-методичним комплексом дисципліни: навчальною програмою дисципліни, робочою програмою навчальної дисципліни, темами і планами лекцій, практичних, семінарських занять, завданнями для самостійної роботи);
- ознайомитися з науковою роботою факультету.

На *основному етапі* практики аспіранти мають:

- відвідати заняття провідних викладачів ЗВО;
- підготувати розгорнуті план-конспекти занять, обговорити їх з науковим керівником/керівником практики від ЗВО;
- підготувати необхідні методичні та дидактичні матеріали для проведення занять;
- провести на належному науково-методичному рівні заняття згідно з індивідуальним планом;
- організувати та провести для студентів захід виховного (позааудиторного, профорієнтаційного) спрямування, засідання наукового гуртка тощо.
- ознайомитися із засобами контролю знань (для поточного і підсумкового контролю), взяти участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів;

На *заключному етапі* аспіранти мають:

- підготувати звітні матеріали за підсумками проходження практики і надати керівнику практики від Інституту/факультету з метою перевірки та оцінювання;
- захистити результати практики і подати звітну документацію у відділ, Інституту, де проходить підготовку аспірант.

5. Оцінювання практики

Для захисту практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії подаються такі документи:

- індивідуальний план проходження практики, затверджений керівником практики від факультету;
- щоденник проходження практики;
- звіт про підсумки проходження практики, підписаний науковим керівником і керівником практики від факультету;
- характеристика керівника практики від факультету.

Підсумковий контроль з асистентської практики відбувається у формі диференційованого заліку у визначений час. До захисту практики допускаються аспіранти, які в повному обсязі виконали індивідуальний план практики і надали пакет документів, передбачених Програмою практики.

Таблиця відповідності шкали оцінювання

Оцінка за 100-бальною шкалою Інституту	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок). <i>Аспірант повністю оволодів програмою навчальної дисципліни, вільно оперує категоріальним апаратом; дає послідовні, чіткі та логічно побудовані відповіді на основні та додаткові питання; демонструє обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; аргументовано використовує їх, уміє застосовувати матеріал для винесення власних суджень.</i>
82 – 89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками). <i>Аспірант достатньо повно оволодів програмою навчальної дисципліни, проте у відповідях допускає несуттєві неточності; з незначними помилками демонструє розуміння основоположних теорій і фактів та вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними; вільно оперує понятійним апаратом з несуттєвими неточностями.</i>
75 – 81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок). <i>Аспірант в цілому оволодів програмою навчальної дисципліни, проте при викладенні деяких питань (усно чи письмово) не вистачає достатньої глибини аргументації при оцінці наукових фактів, процесів, явищ, подій; оперує понятійним апаратом, допускаючи окремі неточності.</i>
67 – 74	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків). <i>Аспірант не в повному обсязі оволодів програмою навчальної дисципліни; матеріал викладає без глибокого осмислення, аналізу, порівняння та узагальнення. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає матеріал при усних або письмових відповідях.</i>
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям).

			<i>Аспірант показує мінімально достатній рівень знань з дисципліни. У відповідях (усних чи письмових) допускає суттєві помилки та не може критично оцінити наукові факти, явища, події.</i>
35 – 59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання). <i>Аспірант не володіє програмою навчальної дисципліни; дає неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання.</i>
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом). <i>Аспірант показує неприйнятний рівень володіння програмою навчальної дисципліни.</i>

Залік вважається не зданим, якщо сумарна кількість балів складає **менше за 60 балів.**